

Sygn. akt II Cgg 10/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Barbara Konińska

Protokolant: st. sekretarz sądowy Małgorzata Kotlarz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 marca 2018r. w R.

sprawy z powództwa C. M.

przeciwko (...) SA w J.

o naprawienie szkód górniczych

1. oddała powództwo;
2. odstępuje od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanej.

SSO Barbara Konińska

Sygn. akt II Cgg 10/17

UZASADNIENIE

Powód C. M. pozwem z dnia 17 marca 2017r. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej (...) SA w J. kwoty 126.397,26 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie jako przewidywanych kosztów rozbiórki stodoły i budynku gospodarczego uszkodzonych wskutek ruchu zakładu górniczego posadowionych na nieruchomości będącej własnością powoda położonej w G. przy ul (...). Wniósł też o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 984 zł brutto z tytułu poniesionych przez powoda kosztów sporządzenia kosztorysów rozbiórki oraz o zasądzenie kosztów procesu. Na uzasadnienie podał, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 20 lipca 2006r. zasądzono na jego rzecz kwotę 96.494,32 zł z tytułu odszkodowania za uszkodzenie powyższych budynków wskutek działalności górniczej pozwanej, które to odszkodowanie nie objęło kosztów rozbiórki tych obiektów.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o odrzucenie pozwu powołując się na zawisłość sporu a na wypadek nie uwzględnienia tego wniosku o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania. Pozwana zarzuciła przedawnienie roszczeń powoda.

Postanowieniem z dnia 30 maja 2017r. Sąd oddalił zarzut zawisłości sporu.

Na rozprawie w dniu 15 marca 2018r. pełnomocnik powoda przyznał, iż koszty rozbiórki stodoły i budynku gospodarczego powoda wynoszą łącznie 51.513,11 zł i na wypadek oddalenia powództwa wniósł o nieobciążanie powoda kosztami procesu na rzecz pozwanej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie było, iż do uszkodzenia budynku gospodarczego i stodoły stanowiących własność powoda doszło na skutek ruchu zakładu górniczego, o czym orzekł prawomocnie Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 20 lipca 2006r. w sprawie sygn. XX Cgg 33/06 /wyrok jak wyżej – k. 5 akt/. Bezspornym było również, iż zasądzone na rzecz powoda z tego tytułu odszkodowanie nie objęło kosztów rozbiórki. Jak strony zgodnie to ostatecznie ustaliły koszty rozbiórki stodoły i budynku gospodarczego powoda stanowiły łącznie w dacie wydania wyroku sumę 51.513,11 zł /oświadczenia stron – k. 111 i 136 akt/.

Brak było jednak podstaw do zasądzenia tejże kwoty na rzecz powoda od pozwanej wobec podniesienia przez nią skutecznie zarzutu przedawnienia roszczeń powoda (art. 117 § 2 k.c.). Jak wynikało to z opinii biegłej w sprawie X. C. 33/06 Sądu Okręgowego

w K. wydanej w 2006r. naprawa budynków gospodarczych powoda byłaby ekonomicznie nieuzasadniona, wobec czego odszkodowanie przyznane powodowi obejmowało koszty odtworzenia budynków pomniejszone o stopień naturalnego zużycia. Zdarzeniem wywołującym szkodę był ruch zakładu górniczego, który miał miejsce przed wydaniem opinii w sprawie, a który odbywał się nie później niż w 2005r., o czym świadczy treść wniesionego w tej sprawie pozwu /pозew w sprawie jak wyżej – k. 2-3 tychże akt, wnioski o naprawę szkody – k. 6, 7 tychże akt/. Powód wytaczając powództwo dopiero w marcu 2017r. wniósł je po upływie terminu przedawnienia określonego art. 442¹ k.c. wynoszącego 3 lata od dowiedzenia się o szkodzie i sprawcy szkody a nie później niż 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Prawomocny wyrok z dnia 20 lipca 2006r. w sprawie sygn. XX Cgg 33/06 Sądu Okręgowego w Katowicach przesądził ostatecznie (art. 365 § 1 k.p.c.), iż naprawienie szkody w budynkach powoda przez przywrócenie stanu poprzedniego jest ekonomicznie nieuzasadnione. Ustawa z 4 lutego 1994r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2005.228.1947 j.t.) w oparciu o której przepisy wydany został wyrok w tejże sprawie przewidywała sekwencyjny charakter relacji pomiędzy restytucją naturalną a odszkodowaniem pieniężnym – roszczenie

o zapłatę odszkodowania pieniężnego powstawało dopiero wówczas, gdy przywrócenie do stanu poprzedniego jest niemożliwe lub nadmiernie kosztowne. Zatem z uprawomocnieniem się wyroku z dnia 20 lipca 2006r. w sprawie sygn. XX Cgg 33/06 Sądu Okręgowego w Katowicach, co miało miejsce w dniu 31 sierpnia 2006r. (zarządzenie z dnia 22 września 2006r. – k. 103 akt sygn. XX Cgg 33/06 Sądu Okręgowego w Katowicach) powód uzyskał uprawnienie do dochodzenia kosztów rozbiórki. Tym samym w ocenie Sądu najpóźniej po uprawomocnieniu się wyroku powód uzyskał informację o szkodzie i sprawcy szkody. Nie ulega bowiem wątpliwości, że gdy stan techniczny obiektów jest tak zły, że ich remont jest technicznie i ekonomicznie nieuzasadniony, koniecznym jest ich rozbiórka. Zatem rozbiórka jest konsekwencją uszkodzenia obiektów wskutek ruchu zakładu górniczego, zaś powodowi przysługiwało od dnia uprawomocnienia się wyroku jak wyżej roszczenie odszkodowawcze przewidziane art. 94 i 95 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. – Prawo geologiczne i górnicze w wysokości poniesionych bądź przewidywanych kosztów jego rozbiórki (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 grudnia 2006r., I ACa 1106/06). Fakt, iż powód przez tak wiele lat utrzymywał owe obiekty czyniąc to na własne ryzyko nie ma wpływu na bieg terminu przedawnienia.

Nadto zgodnie z treścią art. 6 k.c. w sytuacji, gdy powód występuje z powództwem po upływie trzech lat od zdarzenia wywołującego szkodę (ruch zakładu górniczego mający miejsce najpóźniej w 2005r.), powinien wykazać moment późniejszego dowiedzenia się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia, czego w toku niniejszego procesu nie uczynił i na co nawet się nie powoływał. Za takowy dowód nie można uznać decyzji Starosty (...) z dnia 7 marca 2016r., na podstawie której powód uzyskał na swój wniosek pozwolenie na rozbiórkę /decyzja jak wyżej – k. 38-39 akt/, wobec braku wykazania związku przyczynowego wydania tej decyzji z ruchem zakładu górniczego pozwanej (art. 361 § 1 k.c.). O ile zaś w swych zeznaniach powód stwierdził, że w 2012r. lub 2014r. obiekty opisane w pozwie nie nadają się do remontu, o tyle sam wskazał, że motywem rozbiórki jest chęć wybudowania w tym miejscu nowych hal „na miarę obecnych czasów” /zeznania powoda – protokół rozprawy z dnia 24 października 2007r. – 00:16:02-00:29:58/. Nadto mimo, że powód zeznając wskazał, iż nadal ma na jego nieruchomości wpływ eksploatacja górnictwa, o tyle nie wykazał by dotyczyło to zakładu pozwanej, ani by ten ruch spowodował nową szkodę w jego mieniu (art. 6 k.c.). Przeciwnie, jak wynika z treści pozwu, powód wywodził swą szkodę z ruchu zakładu górniczego mającego miejsce przed wydaniem wyroku z dnia 20 lipca 2006r. w sprawie sygn. XX Cgg 33/06 Sądu Okręgowego w Katowicach określając przy tym podstawę faktyczną dochodzonego w niniejszej sprawie żądania.

Co prawda w toku wymiany pism przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie, pozwana pismem z dnia 27 marca 2015r. proponowała mu zawarcie ugody /pismo jak wyżej –

k. 43 akt/, jednak propozycje te zostały sformułowane po upływie terminu przedawnienia liczonego od zdarzenia wywołującego szkodę opisanego w pozwie, wobec czego nie mogły stanowić uznania powództwa przerywającego jego bieg (art. 123 § 1 pkt. 2 k.c.). Nadto nie można uznać, by pozwana w ten sposób zrzekła się zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 k.p.c.), wobec tego, iż do złożenia oświadczenia woli o zrzeczeniu się przedawnienia w imieniu pozwanej wymagane było złożenie oświadczenia woli przez dwie osoby upoważnione do działania w jej imieniu, co nie miało miejsca w niniejszym przypadku (art. 38 k.c.). W tej sytuacji Sąd oddalił powództwo wobec braku podstaw do jego uwzględnienia przewidzianych ustawą z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2005.228.1947 j.t.). Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela bowiem stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013r. (sygn. akt III CZP 75/13, OSNC 2014/7-8/75), że do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w których zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie, miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012r. – kiedy to w życie weszła aktualnie obowiązująca ustawa - stosuje się przepisy poprzedniej ustawy z 4 lutego 1994r. – Prawo geologiczne i górnicze (tak też Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 29 stycznia 2014r., I ACa 635/13, LEX nr 1437968 oraz w wyroku z dnia 5 lutego 2014r., V ACa 635/13, LEX nr 1437984).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania powoda kosztami procesu na rzecz pozwanej. Sąd uznał, iż w toku przedprocesowej wymiany pism pozwana swym działaniem wywołała u powoda błędne przekonanie, co do słuszności jego żądania proponując mu zawarcie ugody /pisma stron i opinia budowlana – k. 6-37, 40-49, akt notarialny – k 71-73, pełnomocnictwa – k. 112-114 akt/. Dodatkowo Sąd uwzględnił, iż to ruch zakładu górniczego spowodował uszkodzenia obiektów, których rozbiórkę z uwagi na zarzut przedawnienia będzie musiał powód przeprowadzić we własnym zakresie i na własny koszt. To zaś wszystko w ocenie Sądu stanowi podstawy do przyjęcia, że zachodzi szczególny wypadek uzasadniający brak obciążenia powoda kosztami procesu na rzecz pozwanej.

Sędzia:

/SSO B. K./

Sygn. akt II Cgg 10/17

R., dnia 4 kwietnia 2018r.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować wpływ uzasadnienia wyroku;
2. doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem:
 - pełnomocnikowi powoda – r.pr. A. K.,
 - pełnomocnikowi pozwanej – r.pr. D. R.;
3. przedłożyć akta po upływie 21 dni od wykonania lub z wpływem.

SSO Barbara Konińska